SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 220. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 18, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЛИСТОПАДА 1994 Ч. 220. РІК CI

УКРАЇНЦІ ДЕМОНСТРУВАЛИ БІЛЯ КВАРТИРИ СІ-БІ-ЕС

Демонстранти з транспарантами.
(фото: ред. Христина Лев, „Український Тижневик")

Ню Йорк (О. К.). — В понеділок, 14-го листопада у пополудневих годинах біля 600 українців пікетували квартиру Сі-Бі-Ес в Ню Йорку з відповідними транспорантами, як протест проти так кривдячої для всіх програми „60 хвилин", що її показали в неділю 23-го жовтня під назвою „Огидне обличчя свободи" з протиукраїнськими коментарями репортера Морлі Сейфера.

Демонстрація-пікетування зорганізоване Об'єднаним Комітетом Українсько-Американських Організацій Ню Йорку (УККА-НюЙорк), Стейтовою Радою УККА Ню Джерзі та Українським Культурно-Освітнім Центром у Філядельфії пройшли спокійно і гідно. Взяли в ній участь більшість громадян середнього і старшого віку. Із Філядельфії приїхало два автобуси, як також були два автобуси зі стейту Ню Джерзі. Демонстранти здисципліновано стояли і маршували біля головної квартири телевізійної мережі з транспарантами, що носили відповідні написи англійською мовою, з яких найчастіше повторялася вимога звільнення з праці М. Сейфера і оправдання дирекції Сі-Бі-Ес за неслушне оскарження українців у расизмі. Закликали також у транспарантах до бойкоту Сі-Бі-Ес і спонзорів програми за знеславлення українців. Окремий транспорант несли пластуни із написом, що Пласт не є нацистською організацією.

Демонстранти хором повторяли також свої вимоги до телевізійної мережі та її керівників, а коли біля год. 5-ої виходили на вулицю працівники телевізійної мережі, пікетуючі вітали їх окликами обурення. Біля дверей будівлі стояли поліціянти, як також на їздні, не дозволяючи демонстрантам стримувати автомобільний рух. Але все ж можна було проїжджим передавати летючки та інформувати про причину демонстрації. Після пікетування на 57-ій вулиці, коли демонстрантам подано до відома, що ніхто із дирекції Сі-Бі-Ес не вийде та не буде реагувати, частина демонстрантів з транспарантами перейшла на 54-ту вулицю, де міститься дирекція телестанції Сі-Бі-Ес і продовжувала там пікетування. Похід на 54-ту вулицю, як і саму будівлю дирекції, охороняли сильний кордон поліції, але прохожі були дуже зацікавлені причиною того походу, а зокрема в чому показали репортери телевізійної мережі свій расизм.

Сі-Бі-Ес у своїх місцевих новинках того вечора показало кадри з демонстрації, пояснюючи хто її переводив, але також із заявою дирекції, що вона твердо стоїть на становищі, що програма „Огидне обличчя свободи" відповідає правді та не буде давати ніяких виправдань зі своєї сторони.

ПЕРЕДРІЗДВЯНА ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ УМ

Ню Йорк. — Управа та адміністрація Українського Музею влаштовують передріздвяну товариську зустріч, яка відбудеться у неділю, 18-го грудня, о год. 1:30 по полудні, при 136 2-га аве., 2-ий поверх. Буде різдвяна програма, перекуска та виграш. Вступ — 15 дол.

О. Ткаченко господарює по-комуністичному

Київ (Р. Р.). — Тут у п'ятницю, 11-го листопада, відбулася пресова конференція депутата України Леся Танюка, присвячена результатам розслідування кредитів, наданих Україні у 1993 році Урядом ЗСА. Л. Танюк звинуватив заступника голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка, який очолює агропромислову асоціяцію „Земля і люди", в тому, що гроші, призначені на розвиток фермерства в Україні, майже цілком потрачені на погашення кредиту, взятого асоціяцією у 1993 році. Серед причин, які не дозволили їй сплатити 70 міл. дол. кредиту, Л. Танюк назвав зумисне ігнорування керівництвом асоціяції рекомендацій американської корпорації „Зенеко", яка попереджала, що недавне насіння кукурудзи через великий вегетативний період придатне для посіву лише в чотирьох південних областях. Проте, кукурудзу посіяно у 18-ох областях, в наслідок чого, замість запланованого мільйона тонн врожаю, отримано лише 10,000 тонн зерна. Шкоди довелося відшкодувати державі.

Крім того, агрофірма витратила великі суми в долярах на закупівлю 32-ох закордонних автомобілів і заплатила ще 2.7 міл. дол. різним експортам. Агрофірма закупила в ЗСА велечезну кількість гербіцидів, використання яких в Україні заборонено. Л. Танюк звинуватив О. Ткаченка і в тому, що при підписанні угод з американською корпорацією „Зенеко" допущено фальсифікацію: асоціяція „Земля і люди" представлена як державне підприємство, що не відповідає дійсності. Результати розслідування діяльности асоціяції передано до парляментської Комісії боротьби з організованою злочинністю та корупцією.

У пресовій конференції взяли участь також керівник Центру Демократичних Реформ Роман Зварич та голова парляментарної фракції Руху Вячеслав Чорновіл. Вони висловили сумнів, що ліві сили в парляменті проведуть чесне розслідування, адже навіть у тимчасовій комісії шість депутатів відмовилися підписати висновки перевірки. Тому й виникла потреба в їх оприлюдненні. Допустивши багато зловживань та оголосивши банкрутство, асоціяція „Земля і люди" нанесли Україні шкоди на суму 320 міл. дол., сказав Л. Танюк.

О. Баюл удостоїлася фільму

Ню Йорк. — У неділю, 13-го листопада, о год 4-ій по полудні телевізійна мережа Сі-Бі-Ес показала двогодинний художній фільм про життя всім відомої світової слави фігурної ковзунки та першунки зимових Олімпійських Ігрищ у Ліллєгаммері Оксани Баюл, що своєю від дитинства плеканою наполегливістю здобула для вільної України золоту медалю.

Фільм під назвою „Обіцянку дотримано: розповідь про Оксану Баюл", є нічим іншим, як саме розповіддю про життя Оксани від того моменту, як перша родинна трагедія — відхід батька — залишає в душі малої Оксанки незрозумілу прогалину. Розповідь продовжується, підкреслюючи важливі моменти її дитинства і юности в більшості пов'язані з її бажанням бути найкращою фігурною ковзункою. Автори фільму намагалися передати гладачеві відчуття того, що ось ця тендітна юначка з України, не зважаючи на особисті трагедії повного сирітства, зуміла таки досягти найвищого — олімпійської золотої медалі.

Слід підкреслити те, що випущений фільм є американської продукції та вперше всеціло присв'ячений одній українській постаті — Оксані Баюл. Автори та режисери вміло дібрали відповідних акторів, щоб представити Оксану від дитини аж до хвилини її тріюмфів, де вже Оксана особисто виступала.

Ю. Звягільського звинуватили в крадежі

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 15-го листопада, на сесії Верховної Ради України депутати вшанували пам'ять Володимира Івашка, колиш-нього заступника генераль-ного секретаря ЦК КПСС, члена Верховної Ради СССР від України, який помер в одній із Гамбурзьких ліка-рень після тяжкої недуги на 63-му році життя.

На ранньому засіданні виступив генеральний прокурор України Владислав Дацюк з повідомленням, що слідством встановлену співучасть у незаконних торгових операціях колишнього виконуючого обов'язки прем'єр-міністра Юхима Звягільського і працівників комерційного банку „Даміанабанк" протягом 1993-94 років. В. Дацюк познайомив депутатів з низкою звинувачень, висунених проти Ю. Звягільського, в тому числі: продаж грецькій фірмі 200,000 тонн авіяційного па-

(Закінчення на стор. 4)

ВИСТАВКА Л. КУЗЬМИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці організує виставку картин Любомира Кузьми. Відкриття виставки відбудеться у неділю, 27-го листопада, о год. 1-ій по полудні в ґалерії ОМУА, 136 2-га аве., 4-ий поверх. Виставка триватиме до 4-го грудня. Ґалерія відкрита в суботу і неділю від год. 1-ої дня до 6-ої вечора, від вівтірка до п'ятниці—від 6-ої до 8-ої год. вечора.

ДЖ. СОРОС ОТРИМАВ ГРАМОТУ УКРАЇНЦЯ РОКУ

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Тут в неділю, 6-го листопада в Готелі Плаза відбулося щорічне свято, що його влаштовує Український Інститут Америки для вшанування осіб, які найбільше допомагають Україні чи визначилися своєю працею або знанням для неї.

Того року окрема комісія, що працює при УІА під головством Йосипа Лисогора вшанувала цією грамотою світового філантропіста Джорджа Сороса, який в останньому часі дає величезну фінансову допомогу новій українській державі, взглядно її громадянам, зокрема молодого покоління, а фундації його імени підтримують загальні освітні, демократичні, економічні і політичні реформи в державах, що раніше належали до СССР. У святочному полудейку взяло участь понад 200 осіб з українського громадського, політичного, професійного і наукового світу, а головним промовцем був колишній амбасадор ЗСА в Україні д-р Роман Попадюк.

В. Баранецький вручає грамоту Українця Року Дж. Соросові. Стоять (зліва): Я. Кришталський, Б. Шандор, В. Баранецький, Й. Лисогір, Дж. Сорос, А. Пащук.

При почесному столі засіли ведучий програмою д-р Богдан Шандор, о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Ню Йорку, Й. Лисогір, Андрій Пащук від УІА д-р Р. Попадюк, Джордж Сорос з дружиною, Володимир Баранецький, президент УІА о. Василь Дяків, від консисторії Української Православної Церкви.

Поміж гостями на залі була Людмила Крижанівська, дружина генерального консула України в Ню Йорку в заступстві свого мужа, що в тому часі вітав на летовищі новоіменованого амбасадора України у Вашінґтоні д-ра Юрія Щербака. При окремому столі засіло троє стипендистів Фундації ім. Сороса в

(Закінчення на стор. 4)

Новообрана Контрольна Комісія УНС перевела перевірку

Контрольна Комісія УНСоюзу в Головній канцелярії (сидять, зліва): С. Геврик, С. Гавриш і В. Пастушок; (стоять, зліва): А. Дорошенко і І. Винник.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Обрана на 33-ій Конвенції Українського Народного Союзу Контрольна Комісія перевела свою першу в чотирирічній конденції перевірку майна і діяльности цієї вже понад столітньої установи.

Головні контролери працювали в Головній канцелярії УНСоюзу в днях від 14-го до 16-го листопада. У першій мірі Контрольна Комісія уконстатувалась в такий спосіб: Степан Гавриш — голова, Василь Пастушок — заступник голови, Стефанія Геврик — секретарка, Анатолій Дорошенко і Іван Винник — члени. Слід відмітити, що С. Геврик, з Вінніпеґу, Канада, є першою жінкою в Контрольній Комісії УНСоюзу за цілий час його існування.

Відтак контролери поділилися функціями у переведенні контролі відділів фінансового, забезпеченевого, організаційного і видавничого. Свій звіт з контролі комісія опублікує згодом у виданнях УНСоюзу.

Л. Кучма нараджувався з Радою реґіонів

Київ (УНІАР). — Тут 18-го листопада відбулося засідання Ради реґіонів та представників Кабінету Міністрів України з участю Президента України Леоніда Кучми.

У вступному слові Президент сказав, що Україна не є федеративною державою і області не є окремими республіками, тому рішення Уряду мають виконувати всі реґіони без вийнятку.

Перший віцепрем'єр-міністер Віктор Пинзеник у своєму виступі сказав, що невиконання постанов Уряду про регулювання цін привело до ще більшого зростання тіньового обороту, поставило під загрозу виконання доходової частини бюджету. За серпень-вересень цього року грошова маса в обороті збільшилася на 100 трильйонів карбованців. В. Пинзеник наполягає на звільненні зі своїх постів всіх службових осіб, які не виконали постанови Президента. Пинзеник запропонував також реорганізувати систему суспільного захисту і запевнив, що знайдено спосіб здійснити індексацію вкладів громадян в Ощадних банках, які знецінилися через інфляцію. Вартість приватизаційного сертифікату для вкладників буде збільшена на суму їхнього вкладу в Ощадний банк за станом на 1992 рік. Вжити рішучих заходів запропонував Пинзеник і до бюджетних організацій, які безконтрольно витрачають державні гроші.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 16-ГО ЛИСТОПАДА, Федеральна рада валютних резерв знову підвищила відсоткову стопу на 3/4 відсотка, щоб сповільнити економічний ріст в країні та в цей спосіб запобігти можливому підвищенні інфляції. Це вже шостий раз у 1994 році Федеральна рада валютних резерв підвищує відсоткову стопу, що у свою чергу найбільше проявляється на всяких платностях пересічних громадян, бо на такий крок Федеральної ради відразу реаґують банки підносячи відсотки на позичках.

СЕНАТОР-РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ З Північної Каролайни, Джессі Гелмс, який на початку нової сесії Конґресу в січні наступного року стане головою Сенатської комісії закордонних відносин, звернувся листовно до президента Билла Клінтона наполягаючи на тому, щоб відсунути голосування Конґресу над світовим торговельним договором аж після нового року, а не як заплановано на спеціяльній сесії Конґресу зараз після Дня Подяки.Дж.Гелмс уважає, що голосувати без сенатських переслухань над цією справою не буде корисно. За це він обіцяє Президентові, що всі почини його Уряду в справах закордонної політики на наступному 104 Конґресі будуть розглядатися повністю та справедливо.

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ в Джакарті у вівторок, 15-го листопада,президент Билл Клінтон сказав, що має намір співпрацювати з республіканцями над можливою конституційною зміною про гарантію молитви перед навчанням у публічних школах ЗСА. Це досі зі сторони Клінтона найбільша публічна обіцянка компромісу до співпраці з республіканцями, хоча всі знають що Президент завжди підтримував поновлення молитви у публічних школах. Все ж таки його публічна заява до співпраці на думку аналітиків є добрим політичним кроком.

УРЯДОВА АҐЕНЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО забезпечення від 31-го березня 1995 року стане незалежною аґенцією та потребуватиме відповідного керівника. Згідно з речниками Білого Дому, на цей відповідальний пост президент Билл Клінтон плянує номінувати Ширлі Четер, яка продовж останніх 13 місяців завідує справами цієї крайової пенсійної організації, яка 46 міл. американських громадян кожного місяця висилає їхні пенсії. Якщо Сенат схвалить її кандидатуру, то С. Четер керуватиме згаданою аґенцією шість років.

РОСІЯ НЕ ДАСТЬ РАДИ З ІНФЛЯЦІЄЮ ДО 2000 РОКУ

Москва. — Як повідомляють московські газети, відомий російський економіст Алєксандр Лівшіц подав президентові Борісові Єльцинові звіт з приводу дальшого розвитку економічної ситуації в країні. На підставі незалежної, вийнятково наукової аналізи А. Лівшіц стверджує, що „до початку наступного сторіччя Росія на зможе зменшити інфляцію до рівня, властивого розвинутим країнам, а темпи зростання цін залишаться в межах 15—20 відсотків на рік".

А. Лівшіц вважає, що „спроби спинити інфляцію спричинять більше шкод, аніж користи". Врешті-решт уряд змушений буде закрити дуже багато нерентабельних підприємств, „однак щоб не зробити безробітними щонайменше 25 мільонів працюючих громадян, потрібні будуть бюджетні гроші. А вони означатимуть 20—25-відсоткову інфляцію принаймні до 2000 року, а то й далі".

Мадярщина хоче стати членом НАТО

Будапешт, Мадярщина. — Під час перебування з візитою в мадярській столиці, заступник генерального секретаря НАТО Серджо Балянзіно мав переговори з мадярським міністром оборони Діердєм Келеті і головою Державного віча Золтаном Ґалом. Після переговорів представник НАТО сказав: „Мадярщина демонструє бажання стати членом Північно-атлантичного оборонного союзу не лише політичними заявами, але й конкретними справами".

Приєднання цієї країни до програми „Партнерство для миру" не може замінити повноправного членства в НАТО, підкреслив С. Балянзіно, хоч і дозволяє країнам-партнерам докладно ознайомитися з системою унеможливлення і льокалізації конфліктів, яку застосовує НАТО, та узгоджувати стратегії військових департаментів різних країн.

Тепер НАТО випрацьовує власне становище щодо кількісного збільшення союзу і невдовзі запропонує країнам-претендентам умови, необхідні для повноправного членства в НАТО. С. Балянзіно запевнив, що „шанси Мадярщини вже тепер трактуються як позитивні".

Міністер оборони Мадярщини і голова парляменту ствердили, що Будапешт, намагаючись якнайскорше дістати статус повноправного члена НАТО, готовий виконати всі умови, запропоновані союзом.

У СВІТІ

ЦИМИ ДНЯМИ король Йорданії Гуссейн відвідав Ізраїль. Ізраїльські газети стверджують, що це не перша його візита в Єрусалим, однак попередні були таємні. З арабських лідерів відкрито у цю країну приїздив тільки єгипетський президент Анвар Садат, якого ісламські фундаменталісти вбили 6-го жовтня 1981 року, мстячись за його особистий вклад у досягнення миру між Єгиптом та Ізраїлем. Король Гуссейн запевнив, що його перша офіційна візита допоможе зрушити з „мертвої точки" процес замирення між Ізраїлем, Сирією і Ливаном.

СУД ГЕЛЬСІНКІ, фінляндської столиці, виправдав режисера місцевого шведського театру, який у своїй виставі під назвою „Майн Кампф" використав голос Владіміра Жириновського упереміж з голосом Адольфа Гітлера. Крім того, в надрукованій програмці вистави В. Жириновського названо „ультранаціоналістичним маніяком", „фашистським демагогом", „гробарем демократії", „загрозою світові" і т. п. Фракція ліберальних демократів у Державной думі Росії висловила своє обурення рішенням гельсінкського суду і оприлюднила з цього приводу офіційну заяву, в якій називає В. Жириновського „визначним лідером російського народу".

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Російскіє Вєсті" повідомила про виступ колишнього віцепрезидента Росії Алєксандра Руцкого у столичному Летунському інституті. Там він знову агітував за свій плян відродження російської імперії в межах політично і економічно збанкрутованого СССР шляхом „вільного волевияву народів". При цьому А. Руцкой відразу запропонував спосіб „вільного волевияву": „Це дуже просто робиться: виключається нафта, газ..." Подібна „державна мудрість" не знайшла підтримки серед студентів. „Більшість слухачів зареагували на мітотворчість генерала адекватно: вони показали йому спину",— пишуть „Російскіє Вєсті".

В ТОКІЮ ПОБАЧИЛА світ наступна „Біла книга", присвячена проблемі злочинства. Вона свідчить, що в 1993 році в Японії зареєстровано рекордову за всі повоєнні роки кількість протиправних дій — 1.8 міл. злочинів, майже на 60,000 більше, ніж в 1992 році. Понад 65 відсотків усіх злочинів становлять крадіжки майна і гаманців. Завважується тенденцію, що порушників закону з кожним роком більшає серед закордонних громадян, котрі мешкають або гостюють у Японії. В минулому році вони здійснили 3,300 злочинів — у 5.8 раза більше, ніж десять років тому.

НІМЕЦЬКІ ГАЗЕТИ пишуть про нову хворобу, яка вже уразила щонайменше 12 міл. осіб. При цьому хвороба вибирає переважно відомих політиків, артистів, спортовців, але нерідко й простих громадян, незалежно від їхнього добробуту, соціяльного походження, системи харчування. Найбільш характерні ознаки хвороби: болі голови, прискорений пульс, збільшене тиснення крови, відчуття страху, різні форми шкірної алергії, погіршення слуху, запалення слизової оболонки шлунку і т. п. Хвороба ще не має наукової назви, однак лікарі знають її причину: хворих "позбавили любови" або на них перестали звертати увагу. Шляхом численних досліджів психоаналітики прийшли до висновку, що „позбавлення любови" викликає найбільший у житті стрес. Один з прикладів: після невдачі німецької збірної футбольної дружини на чемпіонаті світу на її тренера Берті Фоґтса впала чорна хмара критики. Навіть найближчі друзі перестали з ним вітатися. Він виїхав за кордон, але хвороба наздогнала його й там.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку $32.00, на 3 місяці $17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Інтерес кишені і людські права

Президент Билл Клінтон був у половині листопада ц.р. у столиці Індонезії Джакарті на вершинній конференції про далекосхідню торгівлю. Було 17 голів держав або прем'єрів урядів. Господарем був президент Індонезії Сугарто, який називає себе приятелем Америки. Сутньою проблемою конференції було змагати до скасування митних бар'єрів у торгівлі далекосхідніх країн. За зразок такого договору служив заключений ще за президентури Джорджа Буша подібний договір З'єднаних Стейтів, Канади і Мехіко — НАФТА, — ратифікований вже за урядування Клінтона. Ідея безмитної міжнародної торгівлі кориниться у системі світової торгівлі з приватною ініціятивою і суперництвом, але така безмитна міждержавна торгівля, як її прагне завести Европейський Союз та яку завів згаданий вище міждержавний договір Америки, Канади і Мехіко — той плян все ще дискусійний і в практиці щойно випробовується. У Канаді багато осіб, зокрема промислово-купецькі фірми, невдоволені, бо, мовляв, Америка заливає Канаду своїми продуктами ще більше, як робила це перед існуванням договору НАФТА.

Торгівля ЗСА з далекосхідніми країнами була пов'язана з проблемою людських прав, чи пак, у ширшому розумінні, з існуючими державними системами, в яких нема таких свобід, якими втішаються американські громадяни. У тій ділянці Билл Клінтон навчився вже багато за два роки свого урядування. Як тільки кандидат на президента Клінтон таврував Дж. Буша за признання суходільному Китаєві статусу найбільш упривілейованої країни, дармащо комуністичний Китай фігурує на першому місці списка країн, із системою, що глузує з людських і громадських прав — такий список зладжує організація Міжнародна амнестія. Ставши президентом, Б. Клінтон погодився на продовження суходільному Китаєві того статусу найбільш упривілейованої країни, призвавши рацію Бушеві: у співпраці з комуністичним Китаєм можна швидше добитися полегш тамошнього режиму, як в міжнародній ізоляції Китаю. Коли ж ідеться про міжнародну торгівлю, про імпорт і експорт прерізних продуктів і фабрикатів, то тут ідеологія ні при чому. Це наявно виявилося на конференції у Джакарті. Чули ми та телевізійних новинах, що у зустрічі з представником комуністичного Китаю президент Клінтон не говорив нічого про людські й громадські права, яких у Китаї нема, а тільки про те, щоб Китай не постачав різним країнам складових частин для продукції ядерної зброї. Китайський достойник ніби погодився, але існує багатий досвід, що варті комуністичні обіцянки і договори. Не було мови про людські права також в самій Індонезії: там нема свободи слова і зборів, критиків існуючої влади арештують і карають, але про це трудно було говорити, коли йшлося про згоду на облегшення торгівлі між заступленими на тій конференції країнами.

Билл Клінтон — людина високоосвічена, багато дечого навчився, але далеко ще не всього. Запитаний тамошніми журналістами чи і наскільки вислід виборів 8-го листопада ц.р. (лявінна перемога Республіканської партії) відіб'ється на закордонній політиці Америки, Президент запевнив, що та політика залишиться без змін. Це, делікатно кажучи, груба помилка. Прем'єр Ізраїля Їцак Рабін, який колись був ізраїльським амбасадором у Вашінгтоні, краще орієнтується в новоствореній в Америці ситуації: він уже прилетів до Вашінгтону, щоби переконувати республіканських предсідників закордонної і фінансової комісій, що в інтересі Америки є фінансово помогти Йорданії та палестинцям, які в межах Ізраїля дістали автономію, бо це справа миру, без якого Америка матиме великий клопіт. Прийде напевно зміна у відношені до фаворизованої Клінтоном Росії.

Проблема безмитної торгівлі стане актуальною і для України, коли впорядкуються тамошні відносини та наладнається тамошня економіка. Покищо яких 75 відсотків українського експорту йде на північ і схід, а не на захід. Україна не має природних кордонів з північним сусідом. Це дозволяє взагалі нехтувати торговельними митами. Воно вимагає впорядкування, як і багато іншого.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Микола Рябчук

„ЄВРЕЇ" ЧИ „ЖИДИ"?

Справді, серед незлічених проблем, що постають сьогодні перед Україною й, зокрема, перед українською інтеліґенцією, питання про те, як називати одну з українських меншин — „жидами", як вона називалася споконвіку, чи „євреями", як вона почала називатися у совєтські часи, не повинно було б мати істотного значення.

А проте дискусії на цю тему в останні роки не слабнуть, навпаки — вони дедалі помітніше переміщуються з приватно-кулюарної сфери у сферу публічну, передусім на сторінки періодики. Оливи у вогонь підлила нещодавно популярна американська телекомпанія Сі-Бі-Ес, показавши 15-хвилинну „документальну" стрічку Морлі Сейфера „Огидне лице свободи" про „антисемітизм" в Україні, — стрічку, яку, за оцінками експертів, переглянуло щонайменше 17 мільйонів глядачів.

Українська громада в Канаді і ЗСА однозначно оцінила стрічку як наклепницьку і расистську — не лише тому, що автори фільму прямим тактстом стверджують, буцімто „антисемітизм в Україні сьогодні сильніший навіть, ніж у часи гітлерівського остаточного вирішення" (мається на увазі т.зв. „остаточне вирішення жидівського питання"), а й тому, що всім своїм фільмом вони намагаються переконати публіку, буцімто українцям притаманний „генетичний (sic!) антисемітизм".

Для обґрунтування своїх невибагливих висновків творці фільму не гребують найганебнішими пропагандистськими засобами — від тенденційного висмикування цитат і не менш тенденційного монтажу кадрів до відвертого перебріхування фактів, зумисне провокаційних коментарів і більш ніж довільного обходження з перекладом українських фраз. Закономірно, що наклепницький фільм викликав обурення і протести з боку українських організацій, приватних осіб, учених-українознавців, українського посольства в Америці і навіть жидівських діячів (протест надіслав зокрема київський рабин Яков Блайх, слова якого, вихоплені з контексту і фальшиво зінтерпретовані, Морлі Сейфер використовує у своєму українофобському фільмі).

Не зупиняючись, отже, на „прийомах" Морлі Сейфера (на наш погляд, доволі брудних), звернемо увагу лише на один „арґумент", який використовується ним упродовж цілого фільму. Традиційне українське слово „жиди" постійно перекладається тут як лайливе англійське „кайкс", замість невтрального „джуз" чи архаїчнішого (але теж невтрального) „їдз". Зробивши таку підміну зумисне чи незумисне, Морлі Сейфер, однак, знов нагадав нам про серйозну проблему, що виходить — як ми спробуємо показати — далеко за межі суто філологічної суперечки.

Безумовно, звернувшись до фахівців, або й просто зазирнувши до словника, кожен американець може легко переконатися, що слово „жид" в українській мові (як і в польській, словаць-кій, чеській) споконвіку вживалося як єдине й цілком невтральне означення згаданого народу. Росіяни, в яких антисемітизм споконвіку був складовою частиною державної ідеології, мусіли створити невтральне слово „еврей" — на противагу лайливому (в їхній мові, але не в українській) слову „жид". Після окупації України большевиками ця ганебна дихотомія („євреї" — „жиди") була силоміць впроваджена і в українську мову — в рамках ширшого процесу колонізації й русифікації України, тотального підпорядкування української культури й самого українського мислення імперській культурі й імперським ідеологічним парадигмам.

Для українців ця безневинна, здавалося б, заміна одного слова на інше мала, однак, значно фатальніше значення, ніж, скажімо, заміна „шкотів" на „шотланд-

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Гайвас

ПРОМОВА, ЩО ВСЕЛЯЄ НАДІЮ

III

А це значить, що Україна мала б переводити на власність Росії частки своєї землі, заводів, фабрик та інших подібних цінностей. І в той час заносилося, що Уряд України буде згідний піти на таку розв'язку, що однозначне з значною втратою суверенности. Тепер ясно, що Президент Кучма відкинув цей шлях. Треба сподіватися, що йому вдалося придбати иноземні кредити. Про це ще немає ясних і виразних стверджень ні від нього, ні від правлячих кіл України, але з його виступу це виринає ясно.

Склад Верховної Ради України є такий, що він не завжди ставить на першому місці добро українського народу та не визволився з чаду комуни і совєтизму. І тому дуже потішаючим є ствердження Президента, що „Маємо надію на позитивне вирішення цієї проблеми. Обговорення сьогодні у Верховній Раді інформації про участь делегації України в роботі сесії Міжнародного Валютного Фонду дає підставу вважати, що більшість народних депутатів ставиться з розумінням до цієї позиції". Це дуже багато з обох боків. І треба бути вдячним тим, що над цим працювали. Закінчує Президент цей розділ пригадкою: „Я хочу, щоб усі ми зрозуміли, що до кінця року нам необхідно сплатити тільки Росії та Туркменістанові понад один більйон долярів тільки за газ". Президент підкреслив ще один момент. Принаймні більйон долярів є в руках українських громадян. Але вони не використовують можливости тому капіталові працювати на українську економіку, а передають користування ними іншим державам. Зрозуміло, що причина цьому є не лише по боці тих людей, але також по боці державної влади, яка не створила вигідних умов до вкладання тих капіталів в українські установи.

„Шоста і найважливіша проблема — проблема соціяльної політики" — каже Президент. Розпочинає він цей бльок найважливіших життєвих питань гірким ствердженням: „Як Президент держави я мушу з усією відповідальністю перед народом заявити: нині ми не маємо реальних ресурсів підвищення життєвого рівня наших людей". Це пригадка тим, що ставлять вимоги державі, загрожують страйками тощо. Отже настирливі вимоги, загрози страйків чи інших подібних виступів можуть тільки погіршити загальне становище і становище вимагаючих чи страйкуючих.

Про свою функцію і свої завдання в тій важкій ситуації Президент говорить: „Президент робитиме все для того, щоб в Україні не було голоду, щоб у кожній оселі було тепло, щоб зберегти спокій і політичну стабільність. Однак радикально змінити ситуацію в сфері життєвого рівня народу вже сьогодні я не можу". Значить, ідеться про найпростіші життєві потреби громадян. На щось іншого нас не стати. Та й ці наймінімальніші потреби, просто саме виживання у чорні дні, можна осягнути тільки великими зусиллями і то зусиллями всього населення України. Він спеціяльно підкреслює: „Основний зміст соціяльної політики зводитиметься до творення необхідних умов підвищення кожним трудівником свого добробуту перш за все за рахунок особистого трудового внеску". Праця, тільки праця може принести відповідні позитивні наслідки. А для цього, як каже Президент, „Потрібно дати людям можливість заробляти". У своїй соціяльній політиці Президент ставитиме акценти на такі питання: „1. Стрижневим рішенням стане поетапне здійснення реформи заробітної платні. Така реформа матиме за мету забезпечення переходу від діючої моделі, що зорієнтована на низьку заробітну платню і високу частку безкоштовних соціяльних послуг, до нової, яка передбачватиме високу ціну робочої сили і платне задоволення високооплачуваних категорій населення відповідними послугами... Суттєве зростання ціни робочої сили матиме виключно важливе значення і з точки зору її захисту в процесі входження України в світовий економічний простір. 2. Основна увага у здійсненні захисту соціяльно незахищеного населення зосереджуватиметься на проведенні глибокої пенсійної реформи, на забезпеченні справедливої системи пенсійних виплат з урахуванням трудового внеску особи. 3. Важливим питанням соціяльної політики стане передача через акції у правтне користування населення державного майна, забезпечення на цій основі формування широкого прошарку працюючих власників, їх реальної участи у розподілі прибутків. 4. Предметом постійної турботи Президента стане сприяння всебічному державному захистові інтелектуального потенціялу суспільства". В цьому місці треба підкреслити, що вже понад 30 відсотків того інтелектуального потенціялу різних ділянок покинули Україну й найнялися на професійну працю в інших державах. Державні чинники передбачають, що більшість з них в Україну не повернеться. „5. Буде здійснено докорінну перебудову житлової політики, перехід до всебічного розвитку гіпотечного кредитування будівництва та купівлі житла, становлення та розвитку ринку житла, постійного нарощування житлового будівництва. Соціяльно незахищені верстви населення збережуть право на безкоштовне отримання житла. 6. Суттєвим моментом соціяльної політики стане її децентралізація та роздержавлення. Передбачується, що основний обсяг соціяльних витрат все більшою мірою переноситиметься на місцевий та реґіональний рівні".

Оце зведені до можливо найкоротшого згущення принципи і напрямні, що їх Президент зобов'язався послідовно проводити в життя. До них можна чимало додати, можна з дечим не погодитися, але треба визнати, що вони раціональні й прагматичні, додумані до кінця й представляють собою органічну цілість. Особливо приємно вражає міцний наголос на самоуправу. Самоуправа — сучасний випробуваний засіб управи суспільства та державою і її треба якнайширше вводити в Україні.

Велику частину, кінцеву частину своєї промови Президент присвятив не лише економіці, але й іншим фундаментальним справам державної екзистенції та діяльности. Як глибоко розуміє він перебудову державно-політичної системи, а навіть народного життя в широкому розумінні, свідчить такий його вислів: „По суті нам необхідно не тільки реформувати економіку, але й докорінно реорганізувати державно-політичну систему, зробити переворот у свідомості населення, на принципово нових засадах будувати стосунки держави з політичними партіями та громадськими організаціями". До тих глибоких слів можна, а навіть треба додати, бо лихо у нас таки закорінене направду дуже глибоко: відродити народ, як цілість, і людську одиницю в ньому, перетворити розуміння і підхід до життя, вкорінити в одиницю і в суспільні згуртування ініціятивність і спрагу творити щось нового й тривалого. Іти вперед і вгору!

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Люба Волошин,
Львів

Повернення Л. Мудрецького в Україну

В Україну, яка нещодавно, після розпаду Совєтського Союзу, здобула державність, злітаються, мов птахи, з усіх сторін світу її талановиті сини та доньки, які під час большевицької окупації змушені були перебувати на еміграції — у країнах Західньої Европи, в Америці, Канаді, Австралії.

У вересні цього року привіз в Україну виставку своїх творів український мистець із Відня Любомир Мудрецький. Його мета — показати у найвизначніших культурних центрах України — у Львові та Києві — свій творчий доробок на еміграції.

Любомир Мудрецький — один із нечисленних мистців української громади у Відні, місті, пов'язаному з Україною міцними зв'язками недавнього історичного минулого.

Як мистець, Л. Мудрецький зформувався в Австрії, виїхавши з України 11-річним хлопцем разом із батьками до Відня, де його батько, юрист за фахом, активний громадський діяч, шукав захисту від переслідувань польських шовіністичних кіл в Галичині. Навчаючись у віденській гімназії, готувався стати художником, відвідував певний час приватну мистецьку школу проф. Карля Гофмана у Відні.

Друга світова війна перекреслила, однак, пляни юнака. Із втратою батька в 1944 році (за співпрацю з Українською Повстанською Армією його було знищено у концтаборі Маутгаузен) тягар матеріяльного забезпечення родини ліг на плечі сина. Впродовж 30-ох років Л. Мудрецький змушений був працювати у далекій від улюбленого мистецтва сфері — торгівлі. Не покидав, однак, мрії стати художником. І — щойно в 1983 році, вийшовши на пенсію, повністю віддався мистецтву. Він завершує художню освіту у віденській Школі мистецтв і з запалом береться до малярства. Починаючи з 1985 року, твори його виставляються на ряді збірних й індивідуальних виставок у Відні, Ню Йорку, Ліоні (Франція), Мюнхені (Німеччина). Останніми роками малярство його постійно експонується у престижевій ґалерії Пеценгамера у Мюнхені.

Цьогорічна виставка Л. Мудрецького у Львові є фактично першою презентацією його малярської творчости в Україні. 23-го вересня відбулося відкриття цієї виставки у приміщенні Музею Олекси Новаківського, що є відділом Національного Музею у Львові. На відкритті були присутні численні діячі культури і мистецтва, представники міста, журналісти радіо і телевізії.

Розпочалося відкриття невеличким концертом камерної музики у виконанні одного із львівських квартетів. Із вступним словом виступив директор Національного Музею у Львові Василь Откович, пізніше завідувач Музеєм О. Новаківського Люба Волошин розповіла присутнім про життя і творчий шлях художника, зробивши коротку мистецтвознавчу аналізу показаних на виставці творів. Тепло вітали українського мистця президент Ліґи Творчих Спілок Львівщини Іван Самотос, представники міської адміністрації — Петро Зозуляк та Іван Гель, ректор Львівської Академії Мистецтв Емануїл Мисько, а також Наталія Дорошенко, працівник львівської філії Товариства „Україна", яке фінансувало приїзд виставки в Україну. Із музичним дарунком художникові — чарівними українськими піснями у супроводі бандури виступило тріо бандуристок із Червонограду.

Було враження, ніби в особі виступаючих вся українська земля вітала свого талановитого і вірного сина.

На завершення виступив сам мистець. Схвильований до сліз, дякував всім за увагу і прихильніст. Подарував для Національного Музею два свої прекрасні твори. Після відкриття виставки гостей було запрошено на невеличке прийняття із перекускою.

В наступні дні львівська культурна громадськість з великим зацікавленням оглянула мистецтво Л. Мудрецького, яке виразно увібрало в себе здобутки великої малярської культури Европи періоду міжвоєнного двадцятиліття і в першу чергу малярства французького та німецького експресіонізму.

Особливим артизмом виконання відзначаються численні акти та натюрморти на виставці. Л. Мудрецький — тонкий кольорист і майстер композиції. Його композиції завжди цікаві,

(Закінчення на стор. 4)

Волидимир Жила

ГАРНЕ ДОСЯГНЕННЯ В ПОЕЗІЇ

Ліда Палій, „Сон-країна", Торонто-Київ, Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Спілка Письменників України (Київська організація), 1994, стор. 68.

II

Її примарний наречений — витвір її мрій. Він стоїть біля поетки, готовий вінчатися з нею, тут він стає прозорим, зрозумілим. Його вона може легко збагнути. І поетка признається:

Тоді я зрозуміла,
що тільки виткала тебе,
як полтавський килим,
вишила гладдю, мов сорочку,
білими й голубими нитками...

(Стор. 13)

У цих рядках чимало гарно змальованих зображень. Тут, як і в інших віршах, відчувається смуток, а, навіть, і біль. З'являються „овочі спокуси", стає „вугляна ніч". Поетка сильно переживає ці події, а її внутрішній біль доходить до того, що вона „хотіла б і час зупинити":

чейже вже знала,
що на кінці дороги
ти мене тричі відречешся.

(Стор. 16)

У збірці чимало гарних мистецьких образів. Поетака справді вміє естетично освоювати світ, зберігаючи його предметно-чуттєвий характер, його цілісність, життєвість і конкретність. Для прикладу розглянемо два образи, в центрі яких стоїть місяць: „Місяць даремно стукає ріжками об вікна" (стор. 23) або

Місяць оре плесо озера
срібним лемешем
і відкидає борозни.

(Стор. 30)

В обох випадках — маємо не просто фотографію місяця, а місяць у живій відчутній речевості й рухові („стукає ріжками", „оре плесо озера і відкидає борозни"). Образи такого типу дають читачеві на тільки естетичну насолоду, але й хвилюють його своїм зображально-емоційним забарвленням.

Добре в образному розумінні побудований і вірш „На кінці стрімкої вулиці".

На кінці стрімкої вулиці
озеро лежить горілиць
і облизує сонце.

На кінці стрімкої вулиці
озеро стоїть стіною
і підпирає небо.

На кінці стрімкої вулиці —
прожнеча.
Озеро ковтнуло небо.

(Стор. 41)

Це яскравий приклад зорових образів, що спираються на слова з кольоровою семантикою. У інших випадках маємо добрі приклади уміння поетки за допомогою мистецького вимислу типізувати явища дійсности.

У збірці „Сон-країна" знаходимо чимало прикладів добрих стилістичних засобів: персоніфікації, алегорії, метафори, порівняння, алітерації, епітети тощо. Епітетів тут чимало. У авторки: „зелений вітер колише дерева", „іржаві струмки проталин", „почахлі ліхтарі", „похнюплений місяць", а тут і „зажурений місяць морщить чоло", „старий засмиканий соняшник". Ці епітети по правилу виділяють у зображуваному характерні риси чи ознаки, а то й індивідуалізують його, викликаючи певне ставлення до нього. Мова поетки нормативна, багата й добірна.

Ліда Палій має вищу освіту. Вона закінчила Академію мистецтв і має ступінь бакалявра з антропології. Потяг до прекрасного проявився у неї досить рано. Багато років поетка працювала в галузі графіки. До 1985 року вона займалася малярством. Її творчий здобуток: „Мандрівка в просторі і часі" (1973), „Світла на воді" (1985), „Дивовижні птиці" (збірка інтимної лірики, 1989) і „Сон-країна" (1994). Ліда Палій — член Спілки Письменників України та голова Об'єднання Українських Письменників „Слово" в діяспорі.

Підсумовуючи, треба сказати, що від збірки „Сон-країна" віє свіжістю, образністю та поміркованою емоціональністю. У ній відображено деякі характерні ознаки нашого часу: шукання нових шляхів у естетичному осмисленні дійсности та прагнення бути справжнім мистцем слова. У збірці поетка не оприділяє себе до того чи іншого мистецького угрупування, виступає наскрізь щиро й безпретенсійно. Вірші її короткі, деколи, навіть, мініятюрні. Це справді привабливий голос майбутнього в нашій поезії. Збірку „Сон-країна" з інтересом прочитають не тільки літературознавці, але й шанувальники красного поетичного слова.

ПРОДОВЖУЮЧИ ЗАГАЛЬНУ тенденцію великих фірм, котрі в ім'я безпечної майбутностии вже тепер роблять різного роду заходи, щоб бути впевненими, що перебудуть всякі можливі економічні кризи. З цього приводу така фірма, як Вирлпул вже тепер заявила, що закриє два свої виробництва в ЗСА та зменшить свої кадри працівників на 8 відсотків, що в майбутньому заощадить їм до 150 міл. дол.річно. З таки-ми ж плянами скорочення працівників виступила відома фірма Кодак, зазначуючи, що 800 робітників буде звільнено у її головній квартирі в Рочестері. Економісти ніяк не мо-жуть погодитись чи саме такі заходи є потрібними, коли мо-ва про економічне відродження.

КЛЮБ СЕНЬЙОРІВ
при т-ві „САМОПОМІЧ" в Ню Йорку
запрошує на традиційний обід з нагоди

ДНЯ ПОДЯКИ,

який спонзорує
Федеральна Кредитова Кооператива
„Самопоміч" в Ню Йорку
для своїх членів-сеньйорів
Неділя 27-го листопада 1994р., год. 2-га по пол.
Велика заля Українського Народного Дому
140 Друга Авеню, Ню Йорк
Вступ вільний
Квитки можна отримати тільки в домівці Т-ва „Самопоміч"
98 Друга Авеню у О. Лопатинської до 21-го листопада 1994 р.

ЛЯ МАМА і КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР
ім. І. ФРАНКА
ставлять

ЗАПИСКИ БОЖЕВІЛЬНОГО

Миколи Гоголя
(The Notes of a Madman)

Поприщин — БОГДАН СТУПКА
Наглядач — ОСТАП СТУПКА

25, 26 і 27-го листопада та 1, 2, 3 і 4-го грудня о год 8-ій
Матіне неділями о год. 3-ій
У Ля МаМа, 74 A East 4-th St., New York, N.Y.
Тел. (212) 254-6468

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в Америці
запрошує
Членів й Українську Громаду
на дві доповіді

перша – відбудеться у п'ятницю
25-го листопада 1994 р. о год. 6:30 веч.
в домі НТШ
при 63 Четверта авеню, в Ню Йорку
на тему:

СЬОГОДНІШНЄ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І СТРАТЕГІЯ ЙОГО ТРАНСФОРМАЦІЇ

яку виголосить
МИКОЛА РЯБЧУК – гість з Києва, письменник, журналіст і заступник головного редактора „ВСЕСВІТ"
друга – відбудеться у суботу
26-го листопада 1994р. о год. 5-ій веч.
у домі НТШ
як подано вище.
на тему:

ВИГЛЯДИ НА УСПІХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ

яку виголосить
ІВАН КОРОПЕЦЬКИЙ – професор економії і академік.

УПРАВА НТШ

У ВОСЬМУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої найдорожчої і незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУСІ

бл. п.

Марії Твердовської

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 20-го листопада 1994 року о год. 11-ій перед полуднем у Свято-Троїцькій Катедрі Української Автокефальної Православної Церкви
при 359 Broom вул. в Ню Йорку

Про участь і молитви просять:
муж — МИКОЛА
з дітьми і внуками

СЛОВО ПРОЩАННЯ з
бл. п.
отцем дияконом

БОГДАНОМ ТАРНАВСЬКИМ

Звістка про непоправне приголомшує своєю несподіваністю. Відійшов з життя отець диякон Богдан Тарнавський.

З глибоким сумом та болем у серці прощаємося ми з Людиною, яка була віддана справі українознавства.

У спадок всім нам та українській громаді Північної Америки залишається приклад життя, не розтраченого на суєтні справи повсякдення, зосередженого у подвижницькій жертовності на благо науки.

Ми, колишні студенти та співпрацівники Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, які тепер пов'язані з Канадським Інститутом Українських Студій Альбертського університету, пронесемо крізь все життя ім'я отця диякона Тарнавського, безмежна доброта якого, особиста зацікавленість в кожному з нас як людині та науковцеві і приязнь зігрівали нас у часі злетів та невдач.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Зенон Когут
Ольга Андрієвська
Уляна Пасічник
Наталія Пилип'юк
Франк Сисин
Максим Тарнавський
Олег Ільницький
Іван Павло Химка

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього несподівано на 37-му році трудолюбивого життя відійшов від нас наш улюблений СИН, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

АНДРІЙ БОГДАН КОБРИН

уроджений в м. Баффало, Н.Й., 19-го квітня 1958 р.

Осиротив, крім нас, дружину Ганусю („Janice") і півторарічну донечку Ліну.

Покійний був членом 130-го Відділу УНСоюзу, 25-го Відділу, ОУК „Провидіння", членом ОУМолоді „Пласт", студентом College of Staten Island і працівником телефонічної компанії NYNEX.

ПАНАХИДА буде відправлена в неділю 20-го листопада в похоронному заведенні о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок 21-го листопада б.р. з Virginia Funeral Chapel, 1707 Hylan Blvd., Staten Island, NY., тел. (718) 987-2828, а опісля на Ocean View Cemetery, Staten Island, N.Y.

дружина — ГАНУСЯ (JANICE)
дочка — ЛІНА
батьки — КАТРУСЯ І АТАНАС КОБРИН
сестра — МАРІЯ ЛЮБА ГІРАК
брати — ОЛЕСЬ-ЗЕНОН КОБРИН і
— ІГОР КОБРИН
сестрінки — ГАЛИНКА І ЮРІЙ
рідні в Україні, ЗСА і Канаді

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 10-го листопада 1994 р. відійшла у Вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ ПРАБАБУНЯ І ТЕТА

бл. п.

ТЕОФІЛЯ ВИННИК (з Чуловських)

Нар. 14-го березня 1905 р. в Бережанах

Похорон відбувся 12-го листопада 1994 р.
Покійна похована біля мужа, бл. п. проф. Михайла на цвинтарі Золота Гора у Синевідську Вижнім, Україна

Залишені в смутку:
сини — РОМАН
— ОЛЕГ і
— ЮРІЙ з родинами
6 внуків
2 правнуки
2 племінниці і
племінник
та ближча і дальша родина.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в неділю 30-го жовтня 1994 р. відійшла у Вічність наша найдорожча МАМА І ТЕТА

бл. п.

ГАЛИНА ПАРАХОНЯК (з роду Кагулів)

нар. 3-го червня 1900 р. в Болехові.

ПАРАСТАС був відправлений в середу 2-го листопада ц.р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся в четвер 3-го листопада о год. 9:30 рано з церкви св. Юра в Ню Йорку на український цвинтар на Факс Чейсі, ПА.

Залишені в смутку:
дочка — ЯРОСЛАВА РУБЕЛЬ
родини — ПАРАХОНЯКІВ
— КАГУЛІВ
— ЗАМІШКІВ

Просимо згадати покійну у своїх молитвах. Замість квітів просимо складати пожертви на українську католицьку церкву в Болехові.

ПОДЯКА

Дня 31-го серпня 1994 року
на заклик Всевишнього Творця неба і землі
відійшла у Всесвіт, залишивши невимовний смуток і жаль наша найдорожча, незабутня, улюблена
ДРУЖИНА, ТЕТА, КУЗИНКА І БРАТОВА
св. п.

МИХАЙЛИНА (ЛЄНА) ІВАНИЦЬКА з дому ПЕЛЕХ

Не в силі подякувати всім особисто за так численні вияви співчуття: телефонічні, писемні, і особисті, тому цією дорогою висловлюю всім приятелям і знайомим, та родині мою найщирішу подяку.

В першу чергу складаю сердечну подяку о. Митратові І. Тилявському нашому парохові за уділення Найсвятіших Тайн в день відходу її у Вічність.

Щира подяка о. В. Волощукові й їмості Марії за відвідини хворої в шпиталі та дома і уділення св. Причастя.

Сердечна подяка Нусі Маряні і її мужеві за опіку від початку захворіння моєї дружини до останнього віддиху.

Всечеснійшим отцям Митратові І. Тилявському, В. Волощукові і Митратові В. Мельникові щиро дякую за відслуження Панахиди в похоронному заведенні.

Нусі Маряні за змістовні слова в часі Панахиди та членкиням 56-го Відділу Союзу Українок за зложення поодиноко квітів на домовину і віддання уклону-прощання зі своєю членкинею, сердечне спасибі.

Дякую за прощальні слова о.Митратові І. Тилявському в часі св. Літургії в Соборі Входа в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фльорида.

З глибини серця вдячний нашій дальшій і ближчій родині, приятелям і друзям, які не залишили мене самітнього з моїм горем, а старались піддержати мене на дусі, а родині і друзям в Україні за щиросердечні листи співчуття.

Особливу подяку складаю Тосі Венгринович, кузинові Славкові Слабодухові, та кузинові Іванові Олійникові, що приїхали відвідати хвору в шпиталі, а опісля з родиною прибули на похорон.

Дякую моїй братовій Стефанії Іваницькій, що прибула з Чикаго для опіки хворої на кілька тижнів та опісля приїхала на похорон і залишилась зі мною довший час по похороні, щоб піддержати мене в тім смутку. Спеціяльна подяка сусідові Теодорові Поттерові за поміч в потребі при хворій вночі.

Дякую сусідам за поміч, яку хвора і я потребували: Лесі Романишин, Марії Чорній, Анастазії Мерещак, Галі Мартинів, І.Радзикевич і всім сусідам дальшим і близьким. Жінкам за приготування тризни по похороні і на 40-ий день. Дякую за щире слово в часі 40-го дня отцям В. Волощукові, Митратові М. Берковї, Галі Король і Павлині Різник.

Дякую за щире слово в часі 40-го дня отцям В. Волощукові, Митратові М. Беркові, Галі Король і Павлині Різник.

Дякую отцям за відслуження св. Літургії в 40-ий день: отцям І. Тилявському, М. Беркові і В. Волощукові і тим, що замовили св. Літургії в 40-ий день на Украні: Мечище, де народилась св. п. Лєна Бережани, Тернопіль, Заліщики, в Люрді, Франція, в Ню Йорку церква св. Юра, св. Миколая Ельмара, Н.Й. в церкві православній Ню Джерзі, в Соборі Входа в Храм Пресвятої Богородиці, в Норт Порті, Фльорида. Всім сердечна подяка за все, що хто чим причинився до вшанування покійної моєї невіджалуваної дружини Лєни.

ПОЖЕРТВИ НА СВ. ЛІТУРГІЇ ЗЛОЖИЛИ:

О. І. Тилявський, о. В. Волощук, Г.М. Королишин, Т.М. Венгринович, А. Біганська, Д.Т. Гетьман, Л. Крук, Н. Більчинська, М. Отаманчук, А. Ст. Барнес, В. Чорнодольські, І.Д. Витвицькі, Н. Сітницькі, М. Карбач з родиною, Г. Цебрій, отець Митрат М.Берко, Ст. Мас, Я. Ксякевич, Ст. Паратюкевич, М.М. Сітницькі, О. Б. Кузьмин, І. Ст. Олійник, Рома Васильців з родиною, Анна Занко, Ст. Єдліцки, І. Іваницький, П. Іваницький, о. Ст. Цьомко, Р.Т. Британ, М. Маслович, О.М. Ґраб, родина Русак, М. Стефанишин, Н.Р. Маряні, родина Букачевські.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Н.Р. Маріні, А. Бродін, Б. Ґруховська, Св. Андрія Осередок, Р.Л. Романишин, М.І. Радзикевич, С.М. Чорній, Т.Г.Поттер, Й. О. Пантелюк, В.А. Мерещак, М.Т. Венгринович, Т.Д. Гетьман з дітьми, Ю. Іваницький, П. Іваницький, І. Іваницький, Лінн-Кен Ван Флітт.

ПОЖЕРТВИ НА ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ В УКРАЇНІ (РУДНО)

120 дол.: П. Іваницький;
по 100 дол.: Р. Іваницький, Ст. Іваницька, І. Ст. Олійник, Я. М. Слабодух;
по 50 дол.: І. Гарасим з дітьми, О.Гасцька, Б.О. Кузьмин, д-р Р.Г. Сосенко, А. Салецька;
30 дол.: В.О. Савків;
по 25 дол.: Р.Л. Романишин, О. Мельничин, Р.Г. Поритко, Т.Коверко, Р. Л. Яськів, Р. А. Маряні, М.О. Павлів, М. Ст. Павлічко;
по 20 дол.: Ст. К. Качмарський, В. А. Мерещак, Р.А. Сокольські, О.М. Граб, М.І. Радзикевич, Б.І. Петрик, М.М. Ціко, В. Яворська, Й.О. Пантелюк, В.Г. Король, С. Кащицька, О. Нагаєвська, О.С. Покотило, М.А. Хоманчук, М. Грамяк, Б. Висоцький, С.М. Чорній;
по 10 дол.: І. Федак, Т. Музика, Е. Матвієнко, М.М. Прибильські, Г. Королишин, А. А. Качала, Я.І. Костишин, М.М. Макарик, Т.Е. Поттер, П. Стецюк, О. Назаренко, Д.М. Сулима, Ю.І. Тащук, С. Коцелко, С. Барусевич;
15 дол.: о. В. Волощук;
7 дол.: В. М. Тисовський.
Разом .... 1, 512 дол.

ДІТИ ЧОРНОБИЛЯ:

120 дол.: П. Іваницький;
по 100 дол.: Р. Іваницький, Ст. Іваницька, П.Ю.А. і П. Іваницькі, І. Ст. Олійник, Я. М. Слабодух, М.М. Сітницькі з родиною, Брітт Імпорт, Я. Ксякевич, Д. І. Заверуха;
по 50 дол.: К.Т. Бень, М. Лещук (Делта Чикаго), Ю.О. Пастернак, Т.М. Венгринович, К. Слабодух, Н.В. Угера, А. Ст. Барнес, В.Д. Яремович, Н. Бопр з мамою і дітьми;
по 30 дол.: М. Стефанишин, Н.Д. Красвські;
по 25 дол.: Ст. І. Боднар, В. Мотика, Р.Г. Поритко, М. О. Павлів, В.П. Різник, Н. Крайчик-Закидальська, П.М. Мельник, Л. Харук-Демянчук;
по 20 дол.: П.А. Добрянський, М.Л. Татарко, В.О. Тимочко, П.М. Королишин, В.А. Боднар, Ст. А. Секрета, М. Ст. Чорний, Н.Н. (не подав прізвища), П.Н. Турула, А. Занко, М.Ю. Повх, О. Білоголовський з родиною;
по 10 дол.: І. М. Королишин, М. Касараба, Т. Пилипець, Т. Коверко, В. Панчишин, М. Касановський, А. Бриславська, І.А. Лобів, М. Барабаш, Р. Настюк, Г. Мартинів, Я. Костишин, М. Требильський, М. Буйдуй, Е. Паладійчук;
по 5 дол.: А. Матвієнко, А. Скіц, П. Барабан, П. Черкас.
Разом .... 2,140 дол.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ

25 дол.: Л. А. Бах.

СОБОР ВХОДА В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ В НОРТ ПОРТ, ФЛЬОРИДА

25 дол.: В. О. Ільчишин

В сороковий день смерти сл. п. ЛЄНИ ІВАНИЦЬКОЇ членки 56 Відділу СУА в Норт Порт Фла. та приятелі зложили датки на

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД СУА

50 дол.: Тося і Модест Венгринович;
по 25 дол.: д-р Г. і В. Петришин, д-р Евген і Неля Стецьків, *Оксана Мельничин*;
30 дол.: Надя Мандрусяк;
по 20 дол.: д-р В. і Й. Ґерент, Люся і Михайло Гарасимів;
по 10 дол.: Ія Грицай, Оксана Тарапатська.
Разом 215.00

В сороковий день смерти сл. п. ЛЄНИ ІВАНИЦЬКОЇ родина, членки 56 Відділу СУА в Норт Порт Фла. та приятелі зложили датки на

МЕДИЧНИЙ ФОНД ЧОРНОБИЛЯ

по 50 дол.: Роман Іваницький, Стефанія Іваницька, Марія і Мирон Наваринські;
30 дол.: Галина Салій;
25 дол.: Зоя і Микола Филиповичі;
по 20 дол.: Стефа Савчин, Марія Крижанівська;
15 дол. Мирон і Марія Кузьма;
по 10 дол.: Ія Грицай, Анна Гомик, Катерина Двояк, Марія Герус-Мартюк Лідія Козак.
Разом .... 310. дол.

Разом всіх пожертв .... 4,227 дол.

Всім дорогим жертводавцям сердечно дякуємо за ласкаві пожертви в світлу пам'ять Лєни.

РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ з родиною

ФУНДАЦІЯ ПІДТРИМКИ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ УКРАЇНИ
починає акцію

„КЛЮБ 700"

ДЛЯ ВИПЛАТИ МОРТҐЕДЖУ

ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЬСТВА УКРАЇНИ в НЮ ЙОРКУ

чеки проситься виписувати на:
UKRAINIAN CONSULATE FUND NEW YORK
і висилати на адресу:
209 GRAND AVENUE, Apt. B.
Rutherford, N.J. 07070
Tel.: (201) 939-6305
FAX: (201) 939-6305

Дж. Сорос...

(Закінчення зі стор. 1)

Україні, що тепер студіюють в Ратгерському університеті — Марина Денисенко, Віталій Сербин і Аркадій Торицин в товаристві президента Фундації того університету Бруса Нюмена і проф. Івана Головінського. Усі ці студенти студіюють на повній стипендії Фундації „Відродження".

Після відкриття бенкету Й. Лисогором і В. Баранецьким, молитву провів о. ігумен П. Пащак, а молода співачка Калина Чолган відспівала американський та український гимни.

Ведучий програмою д-р Б. Шандор представив гостей головного стола та деяких із учасників бенкету, а відтак попросив до слова д-ра Р. Попадюка, що тепер займає пост професора в Міжнародному інституті Державного департаменту. Згідно із своїм дипломатичним вишколом і постом д-р Р. Попадюк осторожно висловлював свої думки, хоча дещо критично висловлювався про політику Вашингтону із фаворизуванням Москви, і ствердив, що в інтересах ЗСА є створити стабільних економічно і політично двох сусідів на колишній території СССР — Росію і Україну. На думку доповідача, Леонід Кучма, теперішній Президент України, є властивою людиною на своєму пості, який серйозно забирається до економічного оздоровлення України і не віддасть її Росії, але однак повинен утримувати відповідні стосунки з Росією саме з уваги на економічну ситуацію.

В осередку уваги полуденка стояло вручення пропам'ятної таблиці-грамоти Українця Року Дж. Соросові, що переведено у окремій церемонії. Грамоту вручив більйонерові Дж. Соросові президент УІА В. Баранецький з участю у цій церемонії Й. Лисогора, А. Пащука і д-ра Р. Попадюка. У відповідь, нагороджений у свобідній формі коротко заговорив до учасників полуденка, дивуючи усіх своїм вступним твердженням, що українська громада в ЗСА замало жертвує на потреби України. При цьому він заявив, що не є вповні обізнаний із вкладом діяспори в молоду державу, але уважає, що треба ще більше працювати і допомагати Україні, тим більше, що її теперішній стан дуже поганий, зокрема на економічному відтинку. Але він надіється, що політика Президента Л. Кучми іде правильним шляхом і Захід допоможе його зусиллям оздоровити економічний стан, бо сильна Україна є потрібна іншим державам на Заході. З великим признанням він висловлювався про Фундацію „Відродження", що є його агентом в Україні, а зокрема про трьох українців, що найбільше до того причинилися — д-ра Богдана Гаврилишина, д-ра Богдана Кравченка і колишнього міністра культури Івана Дзюбу. Усі вони були рушійною силою, яка повела Дж. Сороса на так широкий шлях допомоги України, хоча він має 23 різного рода фундації у світі, переважно у Східній Европі. У 1992 році його фундація призначила на потреби України 1.5 міл. дол., а в цьому році 15 міл. дол. для економічних, медичних, гуманітарних і культурних потреб українців. Вони є різного рода та служать різним цілям. Особливо важливим є допомога для вишколу нових професійних сил, висилаючи їх на навчання до ЗСА та інших західніх університетів. Фундація „Відродження" допомагає щедро Університетові „Києво-Могилянська Академія" та іншим університетам, студенти яких перебувають на довших або коротших студіях в ЗСА. Помітна також є поміч на культурному відтинку, наприклад, у влаштуванні фестивалів „Київ Мюзік Фест", директор якого композитор Іван Карабиць особисто дякував Дж. Соросові в часі бенкету. Дякували йому також інші представники організацій, які завдячують Дж. Соросові, взглядно Фундації „Відродження", фінансову допомогу, що в цілості іде на вивчення нових фахівців та культурний і економічний розвиток України.

У свою чергу Дж. Сорос дякував УІА за честь, яку він зазнав, ставши Українцем Року. Як відомо, Дж. Сорос, якому 64 роки, уродженець Мадярщини, є випускником Лондонської економічної школи і університету в Оксфорді, з великими фінансовими здібностями, а його життєва філософія оперта на засаді „одвертої суспільности". На цій підставі він в останніх десяти роках видав один більйон долярів на фундації „одвертої спільноти" у країнах Східньої і Центральної Европи, які в більшості були під комуністичним режимом, а тепер переходять на демократичну систему, яку Дж. Сорос уважає за найбільш близьку його життєвим засадам. Зацікавлення допо[...]ою він почав після розм[...] із Б. Гаврилишином та І. Дзюбою і, як досі, є вдоволений із висліду цього спільного завдання. Тепер Фундація „Відродження" має свої філії у Києві, Львові, Харкові, Дніпропетровському, Одесі, Донецькому і Симферополі.

Немає сумніву, що ця Фундація завдяки прихильности Дж. Сороса досі мала можливість найкраще допомогти фінансово Україні і тому признання для добродія тієї допомоги було дуже на часі.

До успіху полуденка причинилася також добра мистецька програма у виконанні тенора Володимира Гришка, що здобуває щораз ширшу славу в американських оперних театрах і, як відомо, буде виступати в Метрополітальній опері. Він відспівав три пісні при акомпаньяменті Тараса Філенка.

Заключні слова бенкету належали Й. Лисогорові, а молитву провів о. В. Дяків із УПЦ.

Дж. Сорос і члени УІА та Ратґерського університету із студентами-стипендистами (зліва): Й. Лисогір, Б. Нюмен, Дж. Сорос, І. Головінський, В. Сербин, М. Денисенко, А. Торицин.

Ю. Звягільського...

(Закінчення зі стор. 1)

лива, незаконні валютні операції з державного бюджету, недоплата 100 міл. дол. „Укрaексімбанкові", зняття 20 міл. дол. з рахунку „Украгросервіс" на підставі зфальшованих документів. Загалом, сказав прокурор, в наслідок цих операцій Україні завдано шкоди на суму 25 міл. дол. Ю. Звягільського звинувачують за статтю 86 Карного кодексу України за розкрадання державного майна в особливо великих розмірах, за статтю 165 ч. 2 — зловживання службовим становищем і ст. 168, ч. 1 перевищення службових уповноважень. В. Дацюк також повідомив, що Ю. Звягільський взяв відпустку і поїхав на лікування до Ізраїля, тому потрібний дозвіл на притягнення його до відповідальности і виклик з Ізраїля. Після 20-хвилинного обговорення заяви прокурора, депутати поіменим голосування ухвалили задоволити прохання прокурора про притягнення Ю. Звягільського до відповідальности, позбавивши його депутатської недоторканости.

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю має намір звернутися до керівництва Ізраїля з проханням не давати Ю. Звягільському ізраїльського громадянства, щоб „не зіпсувати міждержавних відносин". Якщо Звягільський добровільно не повернеться в Україну, щоб відповісти перед законом, то його намагатимуться повернути через Інтерполь.

Повернення...

(Закінчення зі стор. 2)

Л. Мудрецький, „Українка" (ґуаш).

конструктивно збудовані — то лякoнічні монументальні, то наладовані цілими каскадами форм, сповнені руху, жвавого ритму, якоїсь молодої енергії. І хоч Л. Мудрецький не акцентує у своїх творах спеціяльно українську тематику (за вийнятком хіба що його „Українки", що є для художника свого роду символом рідної землі), мистецтво його позначене яскравим національним, українським характером, що промінює з його барвистих, соняшних, сповнених радости життя полотен.

Л. Мудрецький — це ще одна цікава творча особистість в сучасному українському мистецтві, органічно споріднена як з національною психікою народу, так і з певною традицією національного українського малярства.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЗЕНОН КОЦУРНОВСЬКИЙ член УНС Відд. 239-го Т-ва ім. св. Юрія у Філядельфії, Па. помер 7-го вересня 1994 року на 91-му році життя. Нар. 1903 року в Турці, Україна. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Галину, доньки Марію і Зеновію і сина Богдана. Похорон відбувся 18-го вересня 1994 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Алекс Пришляк, секр.

НИКОЛА КОВАЛИШИН член УНС Відд. 183-го Т-ва ім. гетьмана Івана Мазепи в Дітройті, Миш. помер 23-го вересня 1994 року на 75-му році життя. Нар. 1919 року у Вощанці, Львівська область, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Петра з дружиною Діяною і Ярослава з дружиною Катериною, внуків: Івася, Андрія, Алису і Брендона, братів Івана і Ярослава з родинами в Україні, сестру Софію і брата Адама з родинами в Америці, і дальшу родину і приятелів. Похорон відбувся 26-го вересня 1994 року з церкви св. Йосифа у Воррен на цвинтарі Воскресіння в Клінтон, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Залуга, секр.

ЕВГЕНІЯ ДЕРГАК член УНС Відд. 360-го Пластовий Відділ у Баффало, Н.Й. померла 16-го серпня 1994 року на 87-му році життя. Нар. 16-го лютого 1907 року в селі Шляхтинці, Україна. Залишила у смутку сина Зенона з дружиною Ярославою, внуків: інж. Адріяна з дружиною Мартою, юристку Діяну — живе і працює у Львові, Україна, прибрану доню Дарію з мужем Данилом Завадівським, і їхні діти: Діяну з мужем Джимом та дітьми Микольцем і Катрусею, Христю з мужем Іваном і Михайла з дружиною Александрою. Похорон відбувся 19-го серпня 1994 року на цвинтарі св. Матея в Баффало, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гаврилюк, секр.

